

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sayın Adalet Bakanı Sadullah ERGİN tarafından Anayasa'nın 98 ve içtüzüğün 99. Maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sebahat TUNCEL

İstanbul Milletvekili

Bilindiği gibi 24.1.2013 tarihli ve 6411 sayılı “Ceza Muhakemesi Kanunu İle Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”un 3.fikrasıyla değiştirilen 5275 Sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Yasası’nın 16. maddesinin 3. ve 6. fıkralarına hasta mahpusların serbest bırakılmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır. Bu haliyle zaten olumsuz bir düzenleme olan ve hasta mahpusların serbest bırakılmalarında Adli Tıp Kurumu tarafından verilecek raporun yanında “toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı” şartını arayan ve yaşama hakkı gibi temel bir insan hakkı sorununda bile güvenlik meselesini öne çıkaran yasa maddesinin uygulanmasında ciddi sorunlar yaşandığı gözlenmiştir.

Basından ve avukatlarından edinilen bilgilere göre; cezaevlerinde bulunan ağır hasta konumdaki mahpuslarla ilgili olarak yasanın aradığı anlamda tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenen raporların Adli Tıp Kurumu’nca onaylanması yeterli görülmeyip tüm araştırma ve incelemeler yeniden yaptırılarak mahpuslar mağdur edilmekte ve tedavileri aksatılmaktadır. Ayrıca kendileri açısından artık bir eziyete dönüşen bu uzun bekleyiş süreci sonrasında Adli Tıp Kurumu raporu alabilen hasta mahpuslarla ilgili olarak Adli Tıp Kurumu raporu yeterli görülmeyip bir de “toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturup oluşturmayacağı” konusu ilgili Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü’ne sorularak oradan gelen rapora göre infaz erteleme yapıp yapılmayacağı yönünde değerlendirme yapılmaktadır.

Terörle Mücadele Şubesi yetkililerinin infaz savcılığı tarafından kendilerine sorulan “toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturup oluşturmayacağı” yönündeki soruya olumsuz yanıt verdiği dosyalarda infaz erteleme yerine ret kararı verilmektedir. Böylelikle insan hak

ve özgürlüklerini değil, güvenlik sorununu öne çıkaran çağdışı bir infaz anlayışıyla savcılar infaz dosyasına bakarak takdir yetkilerini kullanmak yerine, emniyetin gönderdiği raporları esas almakta ve cezaevinde tek başına yaşamını sürdüremeyecek kadar ağır hastalığı olan mahpuslar ölüme terk edilmektedirler.

1. Söz konusu uygulama hangi hukuki gerekçeye dayanmaktadır? Anayasa ve uluslar arası sözleşmelerin hangi hükümlerinde ve hangi AİHM kararında tek başına yaşamını sürdüremeyecek denli ağır hasta konumunda bulunan bir mahpusun doktor raporuna rağmen "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmak" gerekçesiyle serbest bırakılmasının engellenmesi öngörülmüştür?
2. İnfazın ertelenmesi gibi idari görev alanına giren bir işlemde bulunan ve idari yönden bakanlığınıza bağlı olan savcıların maruz kaldığı ağır bir hastalık veya sakatlık nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyecek denli hasta olan mahpusların toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturup oluşturmayacağı hususunu emniyet görevlilerine sormaları ve buradan gelen yanıtı göre hareket etmeleri yetki devri anlamını taşımamakta mıdır?
3. Görevi esas olarak suçla mücadele olan, suçlu olduğunu düşündükleri kişiler hakkında adli birimlere bilgilendirmelerde bulunan emniyet birimlerinin infaz hukukuna ilişkin yapmış oldukları değerlendirmelerin sağlıklı ve hukuki olabileceğini düşünüyor musunuz? Emniyet birimlerinin uzun yıllar cezaevinde olan ve tek başlarına yaşamlarını sürdüremeyecek durumda bulunan mahpusların infazlarının ertelenip ertelenmemesi yönünde belirleyici, karar verici bir pozisyonda olması yasanın ruhuna uygun mudur?
4. Yasada toplum güvenliği açısından değerlendirme yapılması hususuna, anlamsız ve insani olmadığı için karşı çıkmakla birlikte, içinde savcılarınızın da bulunduğu cezaevi idarelerinin denetim, gözetimi altında bulunan, iyi veya kötü halli olup olmadıkları bu idarelerce saptanan mahpusların toplumun güvenliği bakımından değerlendirilmeleri neden emniyet birimlerine sorulmaktadır? Emniyet birimleri hangi kıstas, bilgi, delil ve gelişmelerle bu yönde raporlar vermektedir? Cezaevi idarelerinizin de bu yönde rapor ve değerlendirmeleri bulunmakta mıdır? Bu durumla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı ile temasa geçmeyi düşünüyor musunuz?
5. İdari görevleri bağlamında üzerlerinde gözetim hakkınız bulunan savcılarınızın, idarenin tüm işlemleri gerekçeli olması gerektiği halde, tek başlarına hayatlarını idame ettiremeyecek olan mahpusların, toplum için nasıl bir tehlike oluşturacağı konusunda herhangi bir gerekçe sunmadan ve kimi durumlarda sadece emniyet birimlerinin raporlarına dayanarak infazlarını sürdürmeleri yönünde karar verebilmeleri karşısında bu gözetim yetkinizi kullanmayı düşünüyor musunuz?
6. Tek başına yaşamını sürdüremeyen, hayatta kalmak için gerekli basit işlemleri yapmak için başkalarının desteğine muhtaç bulunan, kendi yaşamsal güvenliğini dahi

30792

sağlayamayan birinin toplum güvenliğini tehdit edip etmediğinin araştırılması, tehdit ediyor diye infazının ertelenmesi insani bir yaklaşım olarak kabul edilebilir mi?

7. Birleşmiş Milletler İşkence Ve Diğer Zalimane, Gayriinsani Ve Küçültücü Muamele Ve Cezaya karşı Sözleşme, BM Mahpusların Islah İçin Temel Prensipler, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin Avrupa Cezaevi Kuralları ve mahpuslarla ilgili pek çok uluslararası bildiri ve sözleşmeye göre bu uygulama mahpus hakları ve genel anlamda insan hakları açısından ne anlam ifade etmektedir?
8. Bakanlığınız tarafından uygulamada yarattığı yaşamsal sorunların ortadan kaldırılması amacıyla Ceza İnfaz Ve Güvenlik Tedbirleri Hakkındaki Kanun'un 16. Maddesinde bir yasa değişikliği öngörülmekte midir?